

Професіограма **"Водій автотранспортних засобів (категорії «С»)"**

Водій автотранспортних засобів (категорії «С») - фахівець, який професійно управляє легковими і вантажними автомобілями всіх типів і марок, а також машинами спеціального призначення.

Зміст праці. Керує автомобільними транспортними засобами, які відносяться до категорії «С» за різних дорожніх умов. Виконує вимоги правил дорожнього руху, правил перевезень вантажів, пасажирів та багажу. Забезпечує належний технічний стан автотранспортного засобу. Керує спеціальним обладнанням, яке встановлене на цих автотранспортних засобах. Буксирує автопричіп дозволеною максимальною масою до 750 кг. Перевіряє технічний стан автотранспортного засобу перед виїздом на лінію та після повернення з рейсу. Забезпечує справність обладнання автотранспортного засобу відповідно до вимог стандартів, що стосуються безпеки дорожнього руху і охорони навколишнього середовища. Виконує роботи з щоденного технічного обслуговування автотранспортного засобу. Подає автотранспортний засіб для навантаження та розвантаження. Контролює правильність завантаження, розміщення та кріплення вантажів (у тому числі - небезпечних, великовагових, негабаритних) у кузові. Усуває технічні несправності, які виникають під час роботи на лінії і не потребують розбирання головних механізмів. Виконує регулювальні роботи. Заправляє автотранспортні засоби паливом та іншими експлуатаційними матеріалами. Оформлює дорожню документацію. Надає першу медичну допомогу потерпілим під час дорожньо-транспортної пригоди.

Водій автотранспортних засобів (категорії «С») повинен знати: законодавство України про автомобільний транспорт і дорожній рух; правила дорожнього руху; правила перевезення вантажів (в т.ч. небезпечних, великовагових, негабаритних), порядок і умови перевезення пасажирів і багажу; призначення, розташування, будову, принцип дії агрегатів, складових одиниць, механізмів і систем автотранспортних засобів категорії "С" та правила їх технічної експлуатації; будову, правила експлуатації і технічного обслуговування причепів; основи керування автотранспортними засобами; можливі причини дорожньо-транспортних пригод та способи запобігання; характер впливу природних умов (дощ, туман, ожеледиця та інше) на безпеку руху; несправності, що виникають в процесі експлуатації автотранспортних засобів, способи їх виявлення і усунення; порядок проведення технічного обслуговування; правила безпечного ведення робіт, протипожежної безпеки та санітарії під час технічного обслуговування автотранспортного засобу та при роботі на лінії; особливості користування експлуатаційними матеріалами (паливо, мастила, електроліт та інше); правила зберігання автотранспортних засобів на відкритій стоянці і в гаражі; правила надання першої допомоги потерпілим під час дорожньо-транспортних пригод; правові основи і відповідальність за порушення правил

дорожнього руху, правил експлуатації автотранспортного засобу, завдання матеріальної шкоди та шкоди навколишньому середовищу.

Водій автотранспортних засобів (категорії «С») повинен уміти: Керувати автомобільними транспортними засобами, які відносяться до категорії «С» за різних дорожніх умов. Виконувати вимоги правил дорожнього руху, правил перевезень вантажів, пасажирів та багажу. Забезпечувати належний технічний стан автотранспортного засобу. Буксирувати автопричіп дозволеною максимальною масою до 750 кг. Перевіряти технічний стан автотранспортного засобу перед виїздом на лінію та після повернення з рейсу. Забезпечувати справність обладнання відповідно до вимог стандартів, що стосуються безпеки дорожнього руху і охорони навколишнього середовища. Виконувати роботи з щоденного технічного обслуговування транспортного засобу. Подавати автотранспортний засіб під навантаження та розвантаження або до місця посадки і висадки пасажирів. Контролювати правильність завантаження, розміщення та кріплення вантажів у кузові автотранспортного засобу малої вантажопідйомності, а також порядок розміщення пасажирів у легкових автомобілях. Усувати технічні несправності, які виникають під час роботи автотранспортного засобу на лінії і не потребують розбирання головних механізмів. Виконувати регульовальні роботи. Заправляти автомобільні транспортні засоби паливом та іншими експлуатаційними матеріалами. Оформлювати дорожню документацію. Надавати першу допомогу потерпілим під час дорожньо-транспортних пригод.

Області застосування:

- автотранспортні підприємства (таксопарки, автобусні парки, автобази, компанії по автоперевезенням і т.д.);
- промислові підприємства;
- автомобільний спорт;
- робота в галузях сільського господарства;
- приватне перевезення.

Професійна спрямованість: Професія «Водій автотранспортних засобів категорії «С» відноситься до типів «людина-техніка» і «людина-людина».

Домінуючі інтереси: сфера обслуговування.

Необхідні якості: У роботі водія величезне значення має вміння ефективно діяти у напружених критичних ситуаціях, які нерідко складаються на дорогах. Високий рівень емоційної стійкості дає йому змогу діяти швидко, точно і правильно. Щоб стати водієм- професіоналом, необхідно володіти наступними особистими якостями: спостережливістю, рішучістю, спритністю; врівноваженістю, розсудливістю; емоційною зрілістю, соціальною пристосованістю; великим обсягом уваги; гарною зоровою пам'яттю; гарною моторною пам'яттю; гарною реакцією на можливі несподівані ситуації на дорозі.

Медичні обмеження: захворювання опорно-рухового апарату, серцево-судинної та нервової систем та ревматичними захворюваннями, а

також пониженим зором (що не компенсується окулярами), органів слуху (знижена гострота слуху) а також захворювання, які супроводжуються неприємністю (епілепсія).

Споріднені професії: слюсар з ремонту автомобілів, бульдозерист, таксист, комбайнер, тракторист.

На ринку праці. Водій - одна з найбільш потрібних професій на ринку праці. Вона дуже потрібна для нашого суспільства. Роботи для водіїв не зменшується. Люди цієї професії користуються все більшим авторитетом і попитом, як в державних структурах, так і в приватному секторі.

Оплата праці. Середня, висока.